

NAPS I COPS

Un doll

Anna Ballbona

Periodista

Algú pot pensar que la presentació del llibre pòstum d'una escriptora és per força un acte ple d'elogis previsibles. Però, és clar, si el llibre és *Una altra vida*, de Xesca Ensenyat (Port de Pollença, 1951-Inca, 2009), i qui el presenta és Marc Cerdó (fill de Xesca, que ha tingut cura de l'edició del llibre, i novel·lista), junt amb Maria Barbal (escriptora), Carme Arenas (presidenta del PEN) i David Figueres (blocaire), la cosa promet. I a fe que l'acte de dimarts passat, a l'Ateneu Barcelonès, va marxar de l'ortodòxia, amb un doll de reflexions, cites i punxes fascinants.

Marc Cerdó va dir que li agradaria "exorcitzar i fer aparèixer el seu fantasma a través de la veu". El conjur se'ns va endur: el caràcter volcànic de Xesca, les seves dificultats per publicar, el buit de l'entorn, les guerres familiars, l'entestament a escriure... Barbal, que s'havia cartejat amb ella, va regalar fragments epistolars i d'enfoc literari: "Té un estil radical, bellugadís, és un doll." En una carta, Xesca es queixa de la mala educació dels escriptors, entossudits a no parlar bé dels altres col·legues. "La seva obra té una gran vàlua, té una llengua viva, meravellosa", apuntava Carme Arenas. "Necessitava escriure, a totes hores i de tot", hi afegia David Figueres. I en Marc va deixar anar un doll d'idees al voltant de l'autora: "Era molt intel·ligent, brillant i destructiva"; "la seva raresa la convertia en una mena de perill públic, una crítica viva cap a una manera ordinària d'analitzar les coses"; "en el llibre hi ha un moment que Laida (la protagonista) decideix reproduir-se per ressuscitar son pare; aquesta idea m'ha fet anar de corcoll i plantejar-me si jo era el fill de Xesca o son pare"; "no tenia pèls a la llengua i ho va pagar car". Gent de lletres de fiar com Isabel Sucunza o Martí Sales me n'havien parlat molt bé d'*Una altra vida*. De l'Ateneu en vam sortir inflats, fins i tot els qui la coneixíem de bell nou, amb la sensació que havíem tocat l'esperit de l'escriptora. Amb la certesa que cal llegir-la.

EL LECTOR ESCRIU

Ni Madrid ni Brussel·les

Les aspiracions d'independència catalanes no depenen ni de Madrid ni de Brussel·les. El futur és a les nostres mans. Cap constitució ni cap govern democràtic podrà aturar la voluntat del poble català. Al gener del 1991, Nilan Kucan, president d'Eslovènia, va anunciar solennement que proclamaria la independència al cap de sis mesos. I així ho va fer el 26 de juny. Mesos abans havia guanyat un referèndum i Kucan aplicà la voluntat popular. Alemanya reconegué la nova república al cap de sis mesos, el 19 de desembre. En podem treure alguna lliçó, del cas eslovè? Crec que és ben clar! Si un poble vol, es proclama sobirà. Només ell pot decidir-ho. Les potències ocupants i la resta d'estats han d'acceptar democràticament la voluntat majoritària. Mirem el cas de Montenegro, encara més a prop en el temps (2006). Catalunya ja era una nació estat el segle XII, però un accident dinàstic el segle XV, en unir-se a la corona de Castella, explica per què ara no és un país sobirà. Però això ho podem esmenar aquest diumenge. L'Onze de Setembre vam ser un clam per la independència. El 25 de novembre hem de traslladar aquest clam al Parlament de Catalunya. Amb la mateixa il·lusió amb què vam sortir de casa amb l'estelada per anar a la manifestació, hem de sortir diumenge per anar a votar una opció independentista. Diumenge podrem manifestar que "som el que som i que la por mai no ens farà recular un pas" -Llach-. Catalunya no serà feliç ni respectada fins que no es pugui separar d'Espanya. I només ens té a nosaltres per fer-ho possible... aquest diumenge. Que tinguem sort!

M. ÀNGELS ALSINA I BOSCH
Bescanó (Gironès)

És millor votar Mas?

Vist el dèficit fiscal insostenible que Catalunya té amb Espanya i comprovant la manca de respecte, les mentides i l'agressivitat amb què ens tracten els polítics i mitjans de comunicació espanyols, tinc molt clar que la màxima prioritat per al nostre país en aquest moment tan decisiu és obtenir la independència. Hi ha qui diu que ara cal donar al president Mas una majoria absoluta en les properes eleccions per reforçar el seu lideratge. Malgrat no estar d'acord amb bastants de les seves accions de govern, crec que Mas mereix tot el nostre suport en la seva encertada línia d'actuació des de la Diada, però també crec que hi ha molt bones raons per desitjar que la seva majoria no sigui absoluta. Mas no ha fet el pas de reclamar l'estat propi per iniciativa seva, sinó després de constatar la força i la pressió de la gran marxa independentista de l'11-S. De la mateixa manera, davant els atacs i obstacles de tota mena que ens esperen, cal que a àmbit polític hi hagi algun partit fort que empenyi Mas i CiU cap a la independència sense ambigüitats. Des d'una perspectiva de país, tant en l'aspecte social com nacional, seria fantàstic que ERC fos el segon partit més votat i Oriol Junqueras el cap de l'oposició. Per a la causa independentista no hi hauria una imatge més potent, davant l'Estat espanyol i a àmbit internacional, que veure el cap de govern català i el cap de l'oposició reclamant conjuntament la independència.

JAUME GARCIA RUIZ. Manresa

Drets fonamentals

Sóc estudiant de 3r de medicina a l'hospital de la Vall d'Hebron i fa uns dies vaig anar per primera vegada al servei de radioteràpia (radiologia aplicada a tractaments oncològics). En una de les sales on vaig entrar, on el professor em va explicar el funcionament de les màquines i de la tècnica, vaig poder veure-hi una nena de 8 anys, estirada en un matalàs especial, esperant les dosis de radiacions d'aquell dia. Despullada, molt prima i sense cabell, en aquell moment no vaig poder evitar tenir un sentiment molt gran de pena. En sortir, es va vestir i es va posar una gorreta de llana i una mascareta, i va donar la mà a la seva mare, que l'esperava a fora de la sala. Aleshores, em vaig fixar que la seva mare portava vel: era musulmana. Quan després, dinant a casa, vaig veure les notícies a la televisió i va aparèixer l'Àlicia Sánchez-Camacho

parlant de les limitacions que volien imposar als immigrants respecte a la seva cobertura sanitària, no vaig poder evitar tornar a pensar en la nena del matí. Abans de saber que era musulmana, jo vaig veure que era una nena petita que tenia càncer. Àlicia, mira-la als ulls i digues-li que no la curaràs. Digues-li que no ho faràs.

NÚRIA BORRÀS
Barcelona

L'Uzbekistan

Situat a l'Àsia Central, l'Uzbekistan fou una de les Repúbliques Socialistes de l'URSS. Amb la Perestroika d'en Gorbaxov assolí la independència, després d'un estira-i-arrotonsa molt tens. El nou estat va suprimir el ruble i va adoptar el som uzbek, va canviar l'alfabet ciríl·lic pel llatí i, en política exterior, es va apropar als Estats Units, establint bones relacions polítiques i comercials amb Israel i Turquia, a més l'uzbek es va convertir en la llengua oficial. Actual-

ment l'Uzbekistan està orgullós de la seva independència i les seves relacions exteriors; tanmateix manté unes relacions preferents amb Rússia i el rus s'ha convertit en *lingua franca* a l'Àsia Central. Aquest és un exemple a seguir: un cop assolida la nostra independència haurem d'establir relacions cordials, d'igual a igual, amb els nostres veïns d'Espanya i de França. Tots hi guanyarem.

RAFAEL BATTESTINI
Barcelona

Les ales són per volar

Les ales són per volar però cal espai per desplegar-les i poder aixecar el vol. L'Estat espanyol ens té limitats i acotats: ens falta amplitud. Hi ha gent que ha pensat a retallar-ne les puntes, però és que l'Estat pesa tant... que no hi ha manera d'enlairar-nos: és massa feixuc. No hem de tenir por de les amenaces. Les amenaces les utilitzaven i utilitzen els cacics per fer agafar por a la gent, bloquejar-los la voluntat i fer-la submissa; d'aquesta manera s'asseguren els seus privilegis. Hem de tenir il·lusió i fe en el nostre país. La mateixa que tenien els nostres avantpassats (immigrants o autòctons) que van creure en Catalunya. Ho van tenir difícil, però han aconseguit un present millor per a ells, els fills i els néts. Molts de nosaltres creiem en Catalunya, hi tenim fe i mirem el futur amb il·lusió. Estem acostumats a complir, treballar, fer les coses bé, i tenim paciència. El proper diumenge, 25 de novembre, hem d'anar a votar. I hem de votar el partit que defensi millor la democràcia i els interessos de Catalunya, i en què hi tinguem dipositada l'esperança, sigui el partit que sigui. Segur que no ens equivocarem! Tal com canta en Raimon: "No ens trobem sols, companys, no ens trobem sols. Que som molts més dels que ells volen i diuen."

ALFRED SOLÉ
Girona

EN SÍSIF

Jordi Soler

